

KOREV'E GİDEN YOLDA

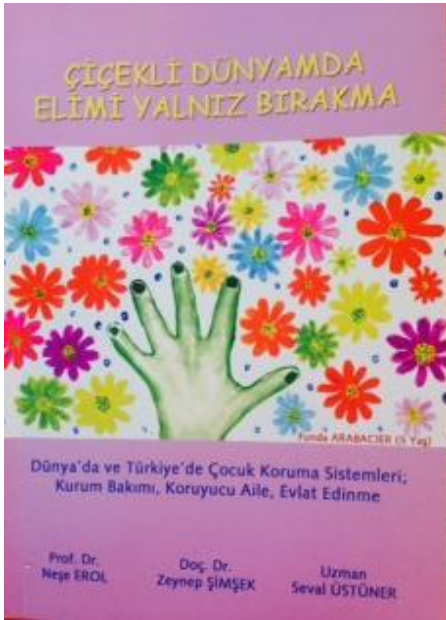
KORUYUCU AİLE, EVLAT EDİNME DERNEĞİ (KOREV)

KURULUŞ SÜRECİ ve ÇALIŞMALARI

'Kendisini taşıtların yarattığı her türlü tehlikeye açık hisseden 7 yaşında devlet korumasında yaşayan kız çocuk soruyor: *Köpeğin, örümceğin, kedilerin evleri var da "Benim evim nerede?"*

Üniversite yaşantım boyunca uzun yıllar devlet korumasında yaşamını sürdüren 0-18 yaş çocuklar ve onlara bakım veren anneler ile çalıştım. Her bir çocuk yaşamıma değer kattı. Yaşamı sorgulamamı sağladı. Pek çok duygu yaşattı, en fazla da isyan. Bu duygular beni çocuklarla derinlemesine çalışmalar yapmaya, onları daha yakından tanımaya yönlendirdi. Güçlüydüler, vazgeçmiyorlardı. Umuda tutunuyorlardı. Aile ve sevgi özlemi içindeydiler. Onlara bakım veren annelerin de işi kolay değildi. Çetin bir süreçti. Araştırmalarımız, devlet korumasındaki çocuklarımızın pek çok sorunu olduğunu ortaya koyuyordu. Sorunun boyutu büyüktü. Yıllardır süregelen ve bilinen bu sorunlara neden çözüm bulunamıyordu. Dünyada gelişmiş ülkelerde aile temelli yaklaşımlara geçilerek sorunlara çözüm bulunduğu biliniyordu. Sevgi dolu bir aile yanında büyümenin her çocuğun hakkı olduğu da Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesini imzalamış bir ülke olarak bilinen bir gerçektir. Ancak, ülkemizde 2005 yılında koruyucu aile sayısı son derece azdı (%4).

Konunun ruh sağlığı boyutuyla ilgili kapsamlı bir araştırma yoktu. Bunun üzerine 2005 yılında Koruyucu Aile ve Çocuk Ruh Sağlığı ile ilgili bir araştırmayı planladık ve bu süreçte Koruyucu aileler ve çocuklarla tanışıldı. Aile ve çocuklar dinlendi, odak gruplar yapıldı. Sorunlar ve güçlü yanlar belirlendi ve araştırmaya başlandı. Araştırmadan elde edilen temel bulgu, koruyucu aile (%12.9) ve biyolojik aile (%9.7) yanında kalan çocukların sorun davranış sıklığı arasında anlamlı bir fark olmadığı, ancak yuva ve yurtta yetişen çocukların (%43.5) sorun davranış sıklığının anlamlı olarak her iki gruptan da yüksek olduğu yönündeydi. Bu çalışmanın sonuçları, koruyucu aile sistemine geçişin çocuğun gelişimini olumlu yönde etkileyeceğini ortaya koymuştu. Araştırma 2005 yılında Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi Ödülü aldı. Bu çalışmayı, zorunlu göç yaşayan küçük göçmenlerimize ve tüm çocuklarımıza atfederek 'Çiçekli Dünyamda Elimi Yalnız Bırakma' adıyla, derneğimizin ilk yayını olarak kitaplaştırdık.

Araştırma bulguları doğrultusunda ve koruyucu ailelerin talebi ve desteğiyle **25 Temmuz 2005 tarihinde Neşe Erol başkanlığında** koruyucu aileler, çocuk ruh sağlığı uzmanları, psikolog, sosyal hizmet uzmanı, eğitim uzmanı ve avukatlardan oluşan bir grup tarafından '**Koruyucu Aile, Evlat Edinme Derneği**' kurulmuştur.

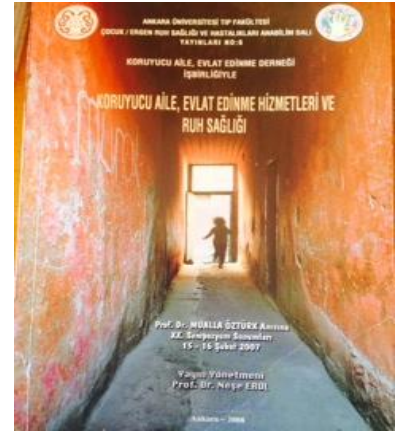
Aile temelli yaklaşımlara geçişin kolay olmayacağı Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü ve TÜİK tarafından gerçekleştirilen 2006- Türk Aile Yapısı araştırmasında ortaya konmuştu. Koruyucu aile uygulaması hakkında bilgi sahibi olma durumunun % 17.3 olduğu, diğer bir toplumun %82.8 inin koruyucu aile uygulamasından habersizdi. **“Güvenilir ve destekleyici aile ortamı her çocuğun besinidir”** ilkemizden ödün vermeden çalışmalarımız sürdürüldü.

2005 yılında, korunma ihtiyacında olan çocuklara yönelik hizmetleri yürüten “Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü” yetkilileri ile görüşmeler yapılmış, bu görüşmelerde derneğimizin ülkemiz çocuk koruma sistemine yönelik önerileri bildirilmişti. Derneğimizin “Malatya Çocuk Yuvası”nda yaşanan olaylara ilişkin tutumunu ve önerilerini içeren bir “Basın Açıklaması” hazırlanarak, tüm basın yayın kuruluşlarına dağıtımı yapılmıştı.

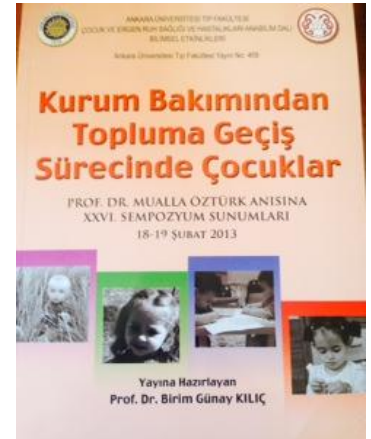
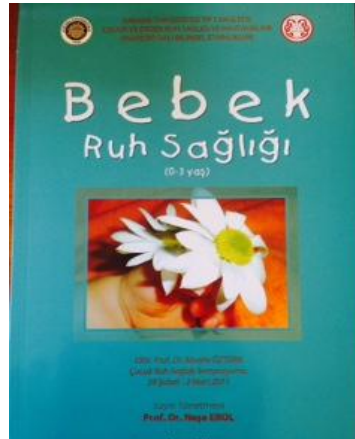
Adımlarımızı kanıtla dayalı, konuyla ilgili meslek elemanlarını öğretici nitelikte ve sektörler arası işbirliği ile atmaya çalıştık. Dernek yönetim kurulu üyesi ve Gazi Üniversitesi öğretim üyesi olan Prof. Dr. Ayşegül Ataman’ın katkısıyla ayda bir ailelere ve öğrencilere yönelik eğitimler düzenlenmiştir. Eğitimlere, Bakanlığımızın üyeleri de davet edilmiş ve sunumlar yapmışlardır. Derneğimiz, kuruluşundan bu yana derneğin tanıtımını amaçlayan bir el broşürü hazırlamış, logo belirlemiş ve ilgili yerlere broşürün dağıtımını yapmıştır. İstanbul’da 2–4 Aralık 2005 tarihinde **Uluslararası Ruhsal Travma Kongresi’nde** derneğimizin tanıtımı ve koruyucu aile, evlat edinme sistemlerinin yer aldığı bir panel gerçekleştirilmiştir.

Ankara Üniversitesi Çocuk Psikiyatri Kliniği her zaman konuya sahip çıkmıştır. **2004 yılında “koruma altındaki çocuklar”** sempozyumu düzenlenmiştir. **2007 yılında ‘koruyucu aile, evlat edinme hizmetleri ve ruh sağlığı’, 2008 yılında bebek ruh sağlığı ve 2013 yılında “kurum bakımından topluma geçiş sürecinde çocuklar”** konulu Sempozyumlar Prof. Dr. Mualla Öztürk anısına belirli aralarla düzenlenmeye devam etti.

Yurt içi ve dışından konuyla ilgili uzmanlar davet edildi, deneyim ve araştırmalar paylaşıldı. Derneğimizle işbirliği içinde yürütülen bu sempozyumlarda bilim adamları, politika yapımcılar, hizmeti yürütenler ve hizmeti alanlar (aileler) bir araya gelerek birbirinden önemli konuları tartıştılar, çocuklar ve aileler için yeni adımlar attılar. Sempozyum bildirileri kitap haline getirildi ve tüm taraflara dağıtıldı **ve ana kaynak** oldu. Bilimsel çalışmalara devam edildi.

İyi uygulama örnekleri incelenmeliydi. Prof. Dr. Zeynep Şimşek ile birlikte, FOGARTY programı sorumlusu Dr. Kerim Munir’in desteğiyle Amerika Birleşmiş Devletleri’nde incelemelerde bulunuldu. Ankara Barosu Çocuk Hakları Merkezi (26.04.2007) Başkanı ve aynı zamanda derneğimizin başkan yardımcısı olan Avukat Türkay Asma önderliğinde ve başkanlığında **“Onun Seçme Şansı Olmadı Ama Sizin Var. Koruyucu Aile Olmak İstemez misiniz!”** başlıklı bir toplantı düzenlendi. Toplantıda Neşe Erol, Zeynep Şimşek ve bir Koruyucu Annemiz konuya yönelik

araştırma ve deneyimlerini avukatlar, hakimler ve savcılarla paylaşıp bilgi alışverişinde bulundular. **“Karanlıkta parlayan yıldızlara”** benzetilmemiz hepimizin çok hoşuna gitti. Sunular “Hukuk Merceği” isimli kitapta basıldı.

Küçüklerin Büyük Sesi Olmaya Devam etmeliydik. Alanda çalışan tüm meslek elemanları ortak dil geliştirmeli ve öğrenmeliydi. Neşe Erol ve Zeynep Şimşek tarafından hazırlanan “Korunma Gereksinimi Olan Çocuklar: Kurum Bakımı ve Koruyucu Aile Sistemi” başlıklı bölüm, Prof. Dr. Ayla Aysev ve Dr. Yasemin Taner’in editörlüğünü yaptığı “Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları” isimli kitapta yayınlandı (2007). Neşe Erol ve Zeynep Şimşek tarafından hazırlanan “Evlat Edinme ve Ruh Sağlığı” başlıklı bölüm ise, Prof. Dr. Füsun Çuhadaroğlu ve arkadaşlarının editörlüğünü yaptığı “Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Temel Kitabı” isimli kitapta yayınlandı (2008). Neşe Erol, 13 Mayıs 2008 tarihinde Koç Üniversitesi’nde “Korunma Gereksinimi Olan Çocuklar: Kurum Bakımı, Koruyucu Aile ve Evlat Edinme ve Ruh Sağlığı” konulu konferans sundu. Ankara Üniversitesi tarafından düzenlenen Lisansüstü Psikoloji Öğrencileri Kongresi’nde Uzman Psikolog İlkiz Dikmeer tarafından “Evlat Edinme ve Ruh Sağlığı” konulu bir sunu yapıldı. Konu ile ilgili bilgi ve deneyimler, değişik kesimlerde tanıtılmaya ve farkındalığın artırılmasına çalışıldı. Uzman Psikolog İlkiz Dikmeer, danışmanları Neşe Erol ve Tülin Gençöz’ün tez danışmanlığında “Evlat Edinilmiş ve Biyolojik Ebeveyniyle Yaşayan Çocukların Davranışsal ve Duygusal Sorunları ve Bağlanma Düzeyleri ile Anne Babalarının Çocuk Yetiştirme Stilllerinin Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi” konulu tezini 2014 yılında tamamladı ve yayınladı.

Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile T.C Aile ve Sosyal Politikalar Erzurum İl Müdürlüğü işbirliğiyle Gönül Elçileri Projesi kapsamında düzenlenen *Koruyucu Aile Hizmetleri konulu* panelde Neşe Erol tarafından *“Kurum Bakımından Toplumsal Bakıma Geçiş Sürecinde Çocuklar”* isimli bildiri sunuldu (2013).

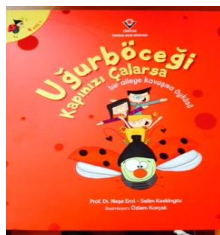
Davranışlarımızda inancılarımız önemliydi. Diyanet İşleri Başkanlığı her sempozyuma davet edildi. Diyanet İşleri Başkanlığı’nın hazırladığı “Koruyucu Ailelik” kitabında “Korunma Gereksinimi Olan Çocuklar: Kurum Bakımı ve Koruyucu Aile Sistemi” başlıklı bir bölüm Neşe Erol ve Zeynep Şimşek tarafından yazılmıştır.

“Uğur Böceği Kapınızı Çalarsa; Bir Aileye Kavuşma Öyküsü” başlıklı çocuk resimli kitabı Neşe Erol, Salim Keskingöz ve Özlem Korçak tarafından yazılmış ve çizilmiştir (2015).

2013 ve 2014 yıllarında Denizli Koruyucu Aile ve Hayat Sende Gençlik Akademisi ile tanışılmış ve ortak toplantılarda deneyimler ve bilgi birikimi paylaşılmıştır. Şu anda 15 ilde Koruyucu Aile dernekleri bulunmakta ve ortak çalışmalarla işbirliği sağlanmaktadır. 2012-2014 yılları arasında Dr. Psikolog İlkiz Dikmeer Başkanlığında dernek çalışmaları başarıyla sürdü, 2015 yılında Abdullah Oskay Dernek Başkanı seçildi, daha sonra bu görevi koruyucu aile olan Ülkü Keklikoğlu’na devretti. Bayrağı güvenli ellere bırakmaktan büyük mutluluk duyuyor yeni ekibimize başarılar diliyorum.

Unutmayalım.. Sizleri, Bizleri, Hepimizi Bekleyen Minicik Yüreklere Var.....

Koruyucu aile yanında yetişen 16 yaşındaki çocuğumuz;”Doğurmanın bir marifet olmadığını, sadece üstünde emek harcadığın bir şeyin kıymeti olduğunu öğrendim. Kimisine vermese de, Tanrı bana dört yapraklı bir yonca sundu. Bunlar; anne, baba, ev ve en önemlisi sevgiydi. Biz üç kişi birbirimizi çok sevdik. Her şeyimizle birbirimizi kabul ettik ve yeni bir hayata başladık. Umarım Tanrı kurumlarda bulunan sevgiye aç her çocuğa da dört yapraklı bir yonca sunar”.

Prof. Dr. Neşe EROL (Klinik Psikolog)
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk/Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,
KOREV Onursal Başkanı

